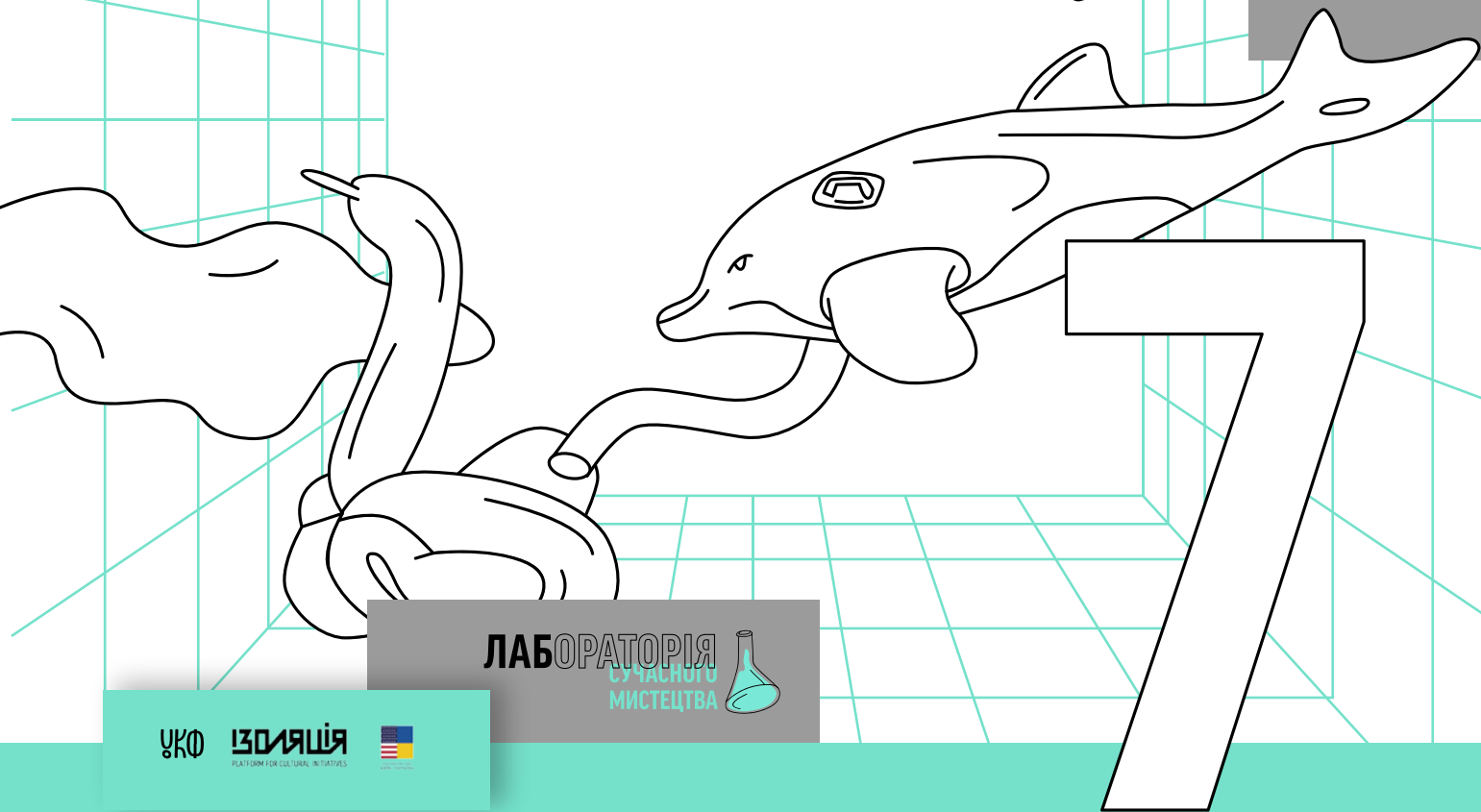

БІЛИЙ

Гуртобус

КУБ

СТВОРИ СВОЮ ВИСТАВКУ

ЛАБОРАТОРІЯ

СУЧАСНОГО
МИСТЕЦТВА

УКФ

ІЗДИЯШЯ
PLATFORM FOR CULTURAL INITIATIVES

Лабораторія сучасного мистецтва — це серія брошур, що розповідають про теорію актуальних мистецьких практик у доступній формі та пропонують завдання для дітей і підлітків, які стануть у пригоді не тільки професійній спільноті, але й початківцям.

Проєкт, що має на меті підтримати децентралізацію неформальної мистецької освіти для дітей і підлітків, існує як програмне онлайн-продовження мобільного культурного центру *Гуртобус / Community Culture Bus* від фонду ІЗОЛЯЦІЯ. У 2019–2020 рр. *Гуртобус* відвідав близько 30 міст у 14 областях України із мистецькими та освітніми заходами. Робота Лабораторії сучасного мистецтва спрямована на підтримку сталості *Гуртобуса*, зокрема на допомогу місцевим інституціям у втіленні активності його програми.

Видання підготовлене за підтримки Українського культурного фонду. Позиція Українського культурного фонду може не збігатись із думкою авторів.

Зміст

- 4** Про номер
- 6** Про укладачок
- 7** Історія: від «килима» до куба
- 10** Теза про раму
- 14** Чому куб і чому білий?
- 16** Хто такі куратори і що вони роблять?
- 18** З чого складається виставка?
- 20** Ідея/назва
- 22** Конструктор виставки
- 26** Складаємо кураторський текст
- 30** Білий куб як на Гуртобусі
- 28** Поза білим кубом

Укладачки номеру: **Наташа Чичасова, Валерія Бураджієва**

Кураторка проєкту: **Валерія Бураджієва**

Дизайн і верстка: **Ольга Гордієнко**

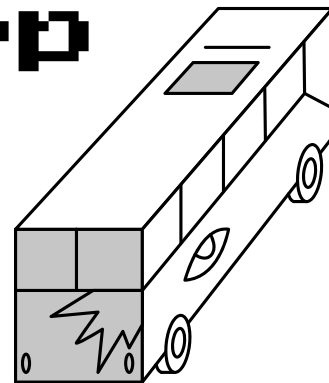
Про номер

Зображення на цьому розвороті — з подій *Гуртобуса*, рейсового автобуса, перетвореного на мобільний культурний центр, який мандрує Україною. *Гуртобус* показує фільми, влаштовує виставки, досліджує культуру й возить художників і художниць, які проводять майстер-класи.

Впродовж наших подорожей ми пропонували всім охочим не тільки відвідати мандрівну виставку *Гуртобуса*, але й зібрати свою — з об'єктів, знайдених у радіусі двохсот метрів навколо автобуса.

Так виникла ідея воркшопу *Білий куб*. Три білі площини, скріплені разом, дали можливість створити мініатюрний галерейний простір просто посеред центральної площі або перед будинком культури в кожному селищі чи містечку, куди ми приїжджали.

У цьому номері пропонуємо вам зробити свою виставку в білому кубі й стати справжнім куратором чи кураторкою!*

* Номер містить важливі додатки, серед них — постер-витинанка Конструктор виставки, підготовлений разом із незалежним виданням про культуру ВОНО. Якщо всі постери були використані, ви завжди можете **завантажити й роздрукувати** його в адаптованому форматі А4 (бажано, але не обов'язково, використовувати товщину паперу — 150-200 г/м). За посиланням також доступні для завантаження інші інтерактивні додатки номеру.

Воркшоп *Білий куб* у Козельці, Чернігівська область

Воркшоп *Білий куб* у Смілі, Черкаська область

Воркшоп *Білий куб* у Мені, Чернігівська область
фото Руслана Сингаєвського

Про укладачок

Наташа Чичасова —

кураторка, культурна менеджерка та дослідниця. Працює з темами історичної пам'яті, взаємозв'язків художніх спільнот, інституційної критики. Магістр історії мистецтв (Київський національний університет імені Тараса Шевченка). Кураторські проекти: *Finally, We Are Here* (Го-жув-Великопольський, Польща, 2019), виставка *Кімната дослідниці/ка* в рамках *Фестивалю живих історій* (Київ, 2019), проєкт *Про пам'ять*, (Одеса, 2019), *Це не музей — це завод* (Дніпро, 2020).

Наразі Наташа — провідна фахівчиня відділу програм сучасного мистецтва у НКММК «Мистецький арсенал» та запрошена викладачка практичного курсу «Організація виставок: теорія та практика» в КНУ ім. Т. Шевченка.

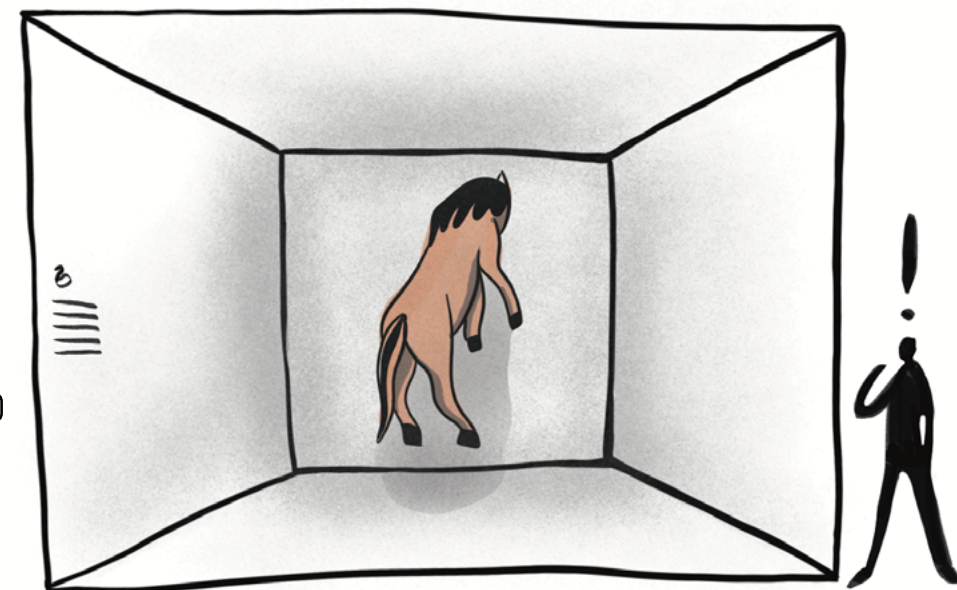
Валерія Бураджієва —

кураторка *Лабораторії сучасного мистецтва*. Бакалавр культурології (КНУ ім. Т. Шевченка). Працює у напрямках культурної децентралізації, партисипативних практик і неформальної художньої освіти.

У минулому — проєктна менеджерка мобільного культурного центру *Гуртобус* і координаторка подій *Арт-Серед* від фонду ІЗОЛЯЦІЯ.

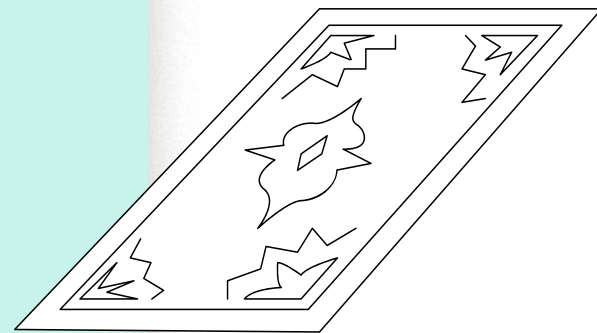
Історія: від “килимчу” до “куба”

Такий знайомий для нас, білий простір галереї не завжди був таким. Цьому передували роки вагань, змін, експериментів і знахідок. Так само було й зі сприйняттям мистецтва в цілому.

Десь до кінця XIX століття мистецтво переважно було закритим для широкого загалу і становило сферу зацікавлення невеликої групи заможних людей. З початку XX століття ситуація почала кардинально змінюватися — мистецтво стало відкритим для широких верств, тоді ж свої двері відкривали перші музеї. Париж стає центром мистецького світу, тут заснують перші «салони» — виставки, які могли відвідувати обрані.

Мистецтво почало поступово звільнятися від установки «лише на замовлення» та стало вираженням свободи й творчого пошуку. Нові твори мистецтва потрібно було десь виставляти.

На початку початку XX століття художники почали експериментувати і все більше відходили від зображення реальності. Вони займалися дослідженням форми, кольору, сутності живопису та себе. Такі експерименти вже не знаходили собі місця у звичайних золотих рамах. Вони потребували чогось іншого, особливого простору, в якому вони не сперечалися б із навколишнім, не були частиною інтер'єру.

Сучасний вигляд виставки та мистецького простору остаточно

закріпився у 30-х роках XX століття в нью-йоркському Музеї мистецтва Метрополітен. До цього подібні експерименти проводили й раніше, у Німеччині, Великобританії, Франції, але саме виставка «Кубізм і абстрактне мистецтво» (1936 року) стала маніфестом «білого куба». Стіни та стелі експозиційних залів були пофарбовані в білий колір, декоративне світло замінили нейтральним, мистецьким творам дали простір. Так кожна робота почала говорити сама за себе.

Головною метою музею та салону був показ, і не просто показ, а ціле дійство. Тоді мистецькі твори розвішували від підлоги до стелі. Між картинами майже не було відстані, тож рами допомагали зрозуміти, де закінчується одна робота й починається інша. Все це — на фоні розкішних шпалер і гардин. Погодьтеся, що в такому скупченні роздивлятися твори мистецтва — незручно!

Вперше від ідеї «килима» спробувала відійти Національна галерея в Лондоні ще в XIX столітті. Роботи повісили на рівні очей, на достатній відстані одна від одної. Стіни пофарбували у червоний, що вигідно підкреслював золотий відтінок рам. Проте тут постало інше питання — де зберігати всю колекцію музею та як зрозуміти, що має висіти на стіні, а що ні. Всі ці проблеми призвели до зміни ставлення до виставки та перегляду роботи музею. Тепер він був спрямований не просто на показ, а на створення висловлювання, за яким стоїть ІДЕЯ.

Теза про раму

Уявімо, що простір — це рама для твору, що надає йому смислу, визначеної цінності, надає йому статусу мистецтва. Проте мистецтво змінюється, а отже, потребує нового оформлення. Пригадаймо роботи Джексона Поллока, Марка Ротко чи Пабло Пікассо — напевно чи їм пасуватиме золота рама, яка слугувала обрамленням для салонних «килимів». Так, білий простір став новою рамою для твору, що концентрує увагу саме на ньому і не потребує додаткових акцентів.

Марк Ротко, №1 (Королівський червоний і блакитний), 1954

Пабло Пікассо, Авіньйонські панянки, 1907

Подивіться на рами на наступних сторінках: одні класично золоті й декоровані, інші ж — більш умовні, невиразні. Намалюйте зображення всередині обох рам.

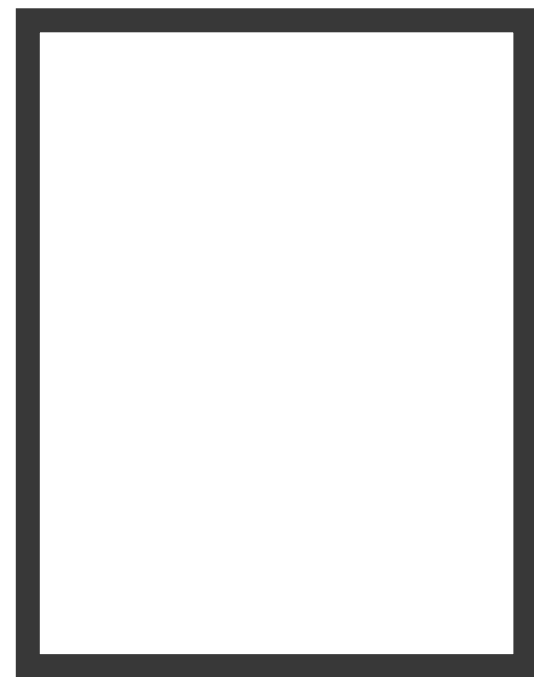
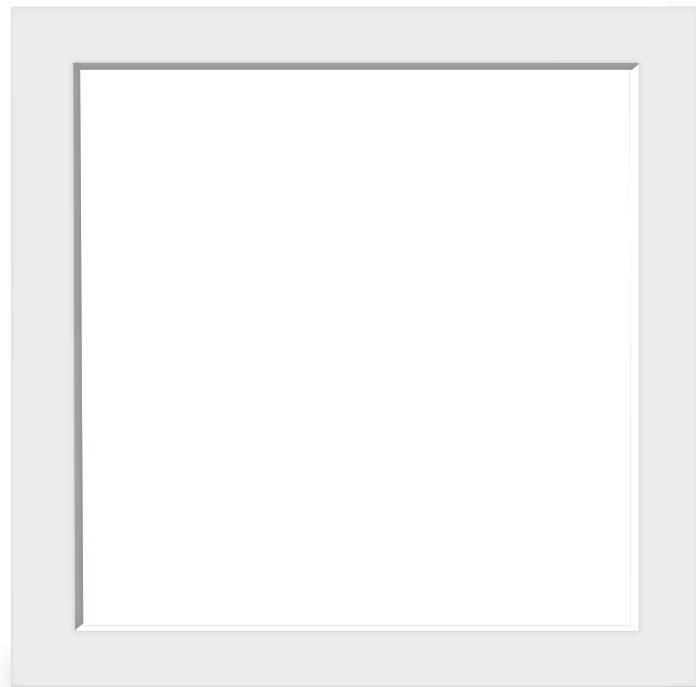
Джексон Поллок, №5, 1948

Наскільки різняться сюжети та стиль малюнків у золотій рамі та простій рамі?

➡ [Завантажити файли для друку додатків із рамами.](#)

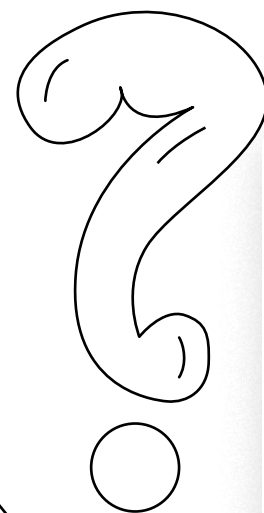

Чому куб і чому білий?

Чому куб?

Бо це зручно. Куб є однією з найбільш уживаних фігур для будівництва, адже він стійкий і дозволяє сформувати всередині багато простору, необхідного для розміщення речей.

Якою є ваша кімната та як у ній розташовані речі? Найімовірніше, вона теж — куб. А тепер уявімо, що ваша кімната стає пірамідою. Як будете розміщувати в ній речі?

Чому білий?

Хоча кожен колір завжди щось символізує, і білий — точно не виняток, саме цей колір обрали як найбільш нетривіальний у ролі фону для витворів мистецтва. Проте навіть на цьому нейтральному тлі мистецтво виставлене, наче у вітрині, і все ще є недоступним. Це одна з причин, чому художники можуть злитися на білий куб.

Пізніше мистецькі твори почали кочувати з галерей на відкритий простір (паблік-арт), у природне середовище (ленд-арт), у простір Інтернету (медіа-арт). У цих, більш доступних просторах мистецтво стає інтерактивним — таким, що з ним можуть взаємодіяти ті, хто його споглядає.

Були й інші експерименти. Наприклад, в 1968 році в Стокгольмському музеї сучасного мистецтва художник Палле Нільсен перетворив галерейний простір на дитячий майданчик з матами, канатами, — там був навіть надувний басейн! У такий спосіб білий куб став простором гри, доступним усім, але лише тимчасово.

Ця брошура є також спробою «звільнити» білий куб, надавши можливість будь-кому спробувати себе в ролі куратора власної виставки у своєму білому кубі. Хто такі куратори? Читайте на наступній сторінці!

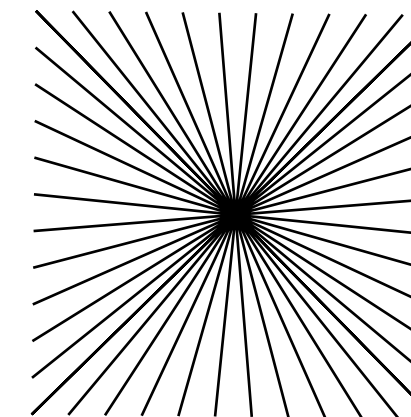
Хто такі куратори і навіщо вони потрібні?

Куратор (з лат. *curare* — «піклуватися») — відносно нова професія. Наразі це слово можна почути у дуже різних, далеко не завжди мистецьких контекстах. Бувають куратори меню в ресторані, вітрин у магазині тощо. Втім, уважно придивившись до зазначених прикладів, можна знайти спільне: роль куратора — це відбір на основі певної концепції, ідеї.

Пам'ятаєте, вище ми говорили про проблему відбору робіт для музейної експозиції? Так-от, перші куратори займалися саме цим — опікувалися колекцією, відбирали роботи та дбали про їх показ у музеї. Із часом почала зростати кількість мистецьких творів і художників. Вони походили з різних куточків світу та представляли незвичайні образи та ідеї. Тому проблема вибору творів ставала все більш нагальною. Куратори уже не обмежували свою діяльність тільки музеєм. Вони створювали власні проєкти і поза межами музею, на рівні з художниками.

Однак, не варто забувати, що куратор має в першу чергу піклуватися про роботи. Щоб краще їх показати, треба не тільки правильно поставити світло, подумати, як розмістити їх у просторі, а ще й потурбуватися про ширший контекст — ІДЕЮ, яка зможе їх пов'язати та показати глядачеві цілісну історію, що спонукатиме до роздумів. Іншими словами, куратор у підготовці до виставки виконує ту ж роль, що й режисер у зйомках кінофільму.

Козелець, Чернігівська область, 2019 р.
Тогочасний куратор Гуртобуса Клеменс
Пул піклується про білий куб

фото Руслана Сингаєвського

З чого складається виставка?

Куратор – той, хто збирає виставку до купи. Цей процес нагадує конструктор, що складається з великої кількості елементів. Ану ж зберімо цей конструктор!

Вправа

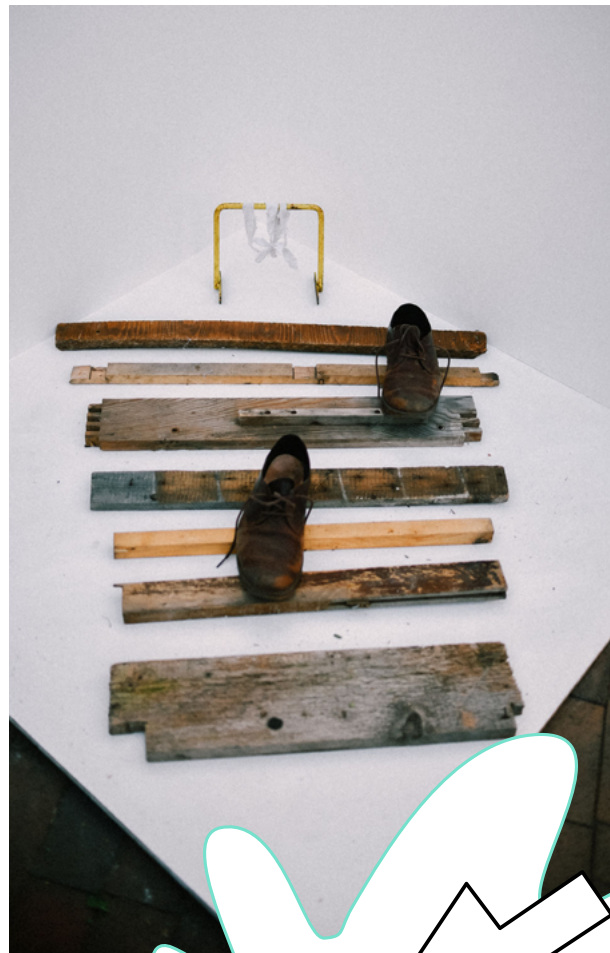
Виберіть із запропонованих слів ті, що, на вашу думку, важливі для створення виставки, й розмістіть їх у послідовності від найголовнішого до менш важливого. Можливо, тут чогось не вистачає або, навпаки, щось зайве — подумайте над цим і допишіть власні варіанти.

1	_____	13	_____
2	_____	14	_____
3	_____	15	_____
4	_____	16	_____
5	_____	17	_____
6	_____	18	_____
7	_____	19	_____
8	_____	20	_____
9	_____	21	_____
10	_____	22	_____
11	_____	23	_____
12	_____	24	_____

Ідея/назва

фото Руслана Сингаєвського

Чернігів

Найважливішим у будь-якій виставці є ІДЕЯ, відбита у мистецьких творах, які її «розкривають» – надають ширшого значення. Виставка – це висловлювання, яке створюють разом куратор і художник.

Спробуймо разом сформулювати ІДЕЮ вашої виставки. Подумайте про те, що вас цікавить, бентежить, про те, чим хочеться поділитися і про що розказати.

Якщо ж ви не хочете визначитися з темою самотужки, то можете покластися на випадок. Візьміть будь-яку книжку, яка вам подобається, навмання загадайте сторінку та абзац і з нього виберіть перше-ліпше словосполучення, що припало вам до душі.

Запишіть ідею для вашої виставки нижче.

1 _____

2 _____

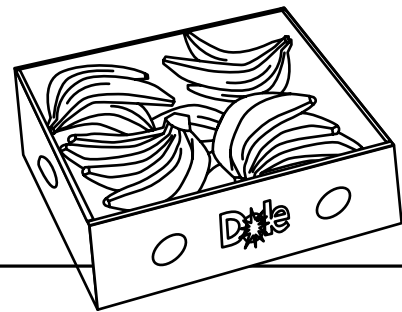
3 _____

4 _____

Конструктор виставки

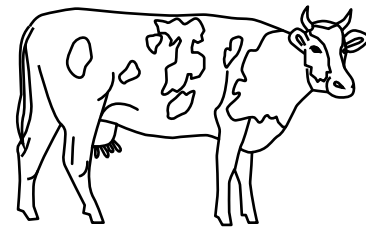
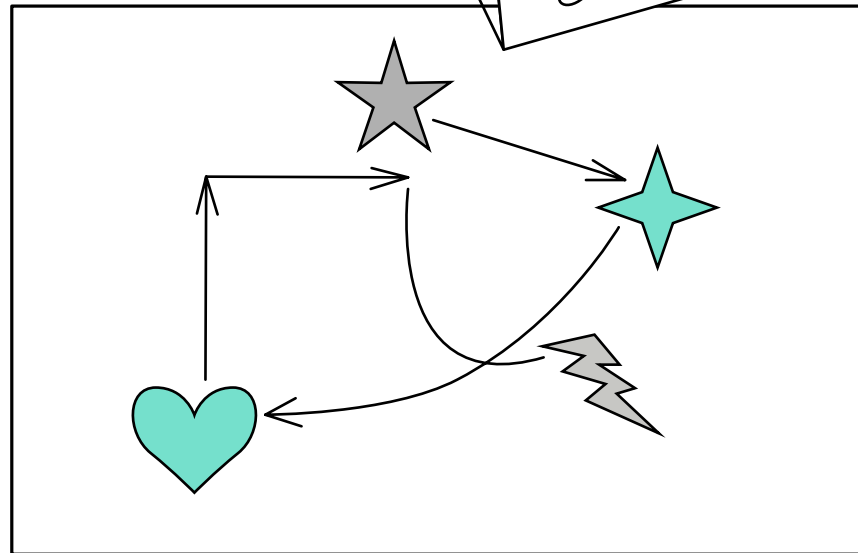
Тепер ми пропонуємо подивитись на постер-витинанку що є в додатку до цього зіну. На ньому ви побачите інструкції, як склеїти власний білий куб і розмістити в ньому зазначені предмети.

➡ Подумайте, які із запропонованих зображень пасують до вашої ІДЕЇ, про що вони можуть розповісти. Оберіть серед них зображення, котрі, на вашу думку, відповідають вашому творчому задуму і, за бажанням, розмалюйте їх. Якщо бажаєте, можна використовувати й інші невеликі предмети.

➡ Розмістіть обрані об'єкти у просторі. Як вони можуть бути пов'язані між собою? Вибудуйте їх у певну послідовність — розповідь.

➡ Якщо у вашому білому кубі всього один предмет — розкажіть про нього відвідувачам виставки. Якщо ж предметів більше — намалюйте маршрут по своїй виставці, а після того проведіть кураторську екскурсію, розповідаючи, як предмети всередині білого куба пов'язані між собою.

➡ Завантажити постер у адаптованому форматі.

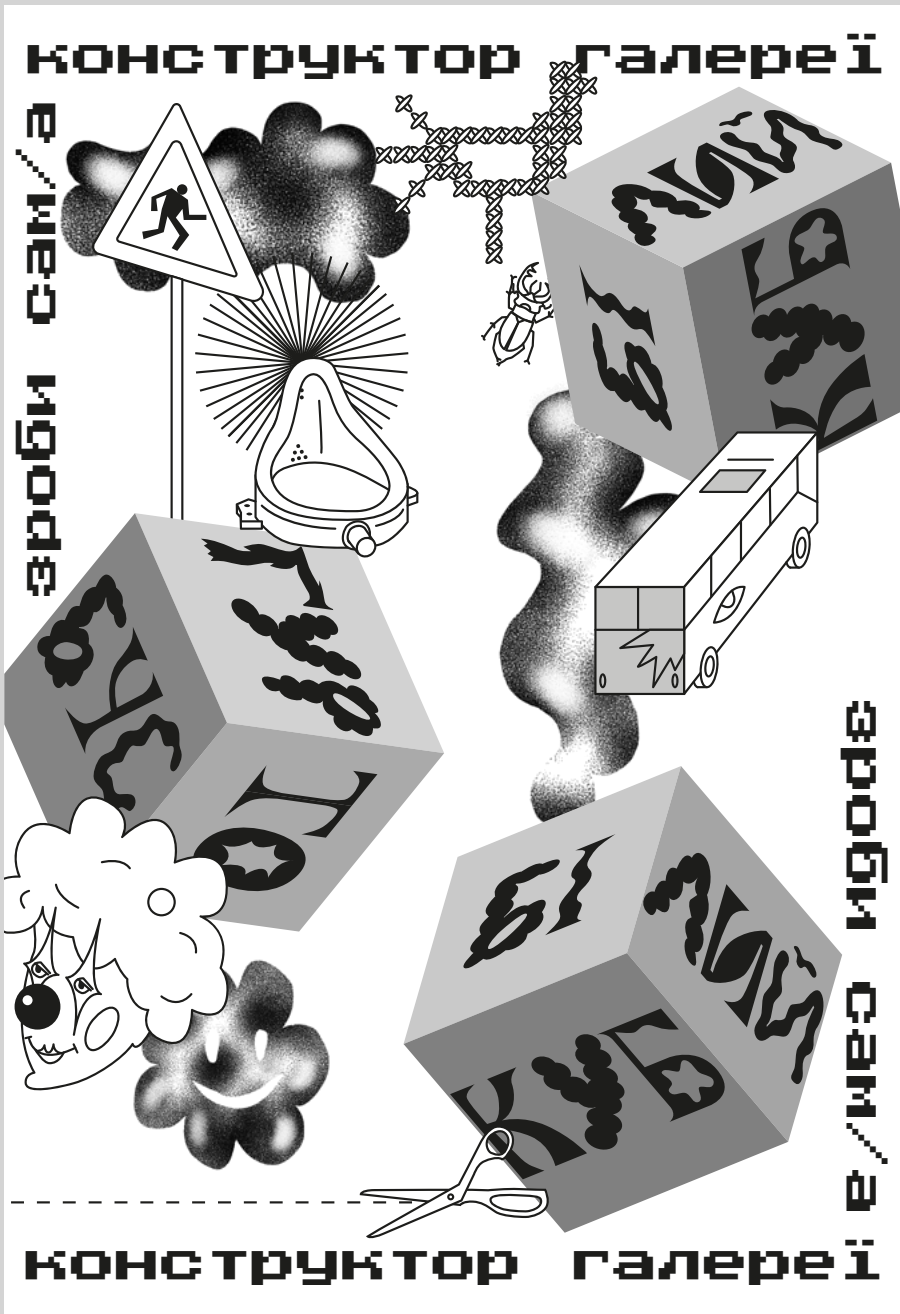
НАЗВА

А тепер найважливіше — вам треба дати вашій виставці НАЗВУ. Вона може виходити з ІДЕЇ або ж ви можете знайти її в книжці, що надасть вашому тексту нового значення. Буває, що робота так і лишається «без назви», що також може мати сенс.

На стінці склеєного куба зазначте НАЗВУ, рік і підпишіть своїм ім'ям чи псевдонімом.

Пирятин, Полтавська область
фото Руслана Сингаєвського

Привіт!

У тебе в руках конструктор-вирізкалка «Білий куб». Це паперова настільна галерея, яку можна зробити самостійно і наповнити об'єктами на свій розсуд.

Що таке «білий куб»?

Так називають класичний сьгодні простір для показу творів мистецтва — кімнату із білими стінами. Світові музеї та галереї — від найбільших до зовсім камерних — вважають «білий куб» нейтральним простором, що не заважає твору та зосереджує всю увагу на ньому.

Уперше ідея «білого кубу» виникла на початку ХХ століття. До цього твори показували в активно прикрашених приміщеннях з яскравими шпалерами, шторами та ліпчиною на стелях.

Сьогодні ж «білий куб» часто критикують за те, що він позбавляє твір контексту та ізолює від реального світу. Водночас історія мистецтва доводить, що буквально усе, що потрапляє до простору «білого кубу», автоматично вважається мистецтвом, а отже, це наділяє простір винятковою владою. І це також критикують.

Ми пропонуємо тобі стати куратором чи кураторкою і самостійно пограти в «білий куб».

Як зробити власну виставку у «білому кубі»?

- 1 Розмалюй малюнки на постері на свій смак.
- 2 Виріж три квадратні сторони майбутнього «куба», зігни їх між собою під кутом, аби утворилась «підлога» і дві «стіни» і скріпи їх за допомогою клею.
- 3 Подумай над ідеєю своєї виставки.
- 4 Вибери об'єкт з постера, який хочеш розмістити у кубі, виріж його та зігни на вказаній лінії згину, аби об'єкт міг стояти.
- 5 Розмісти бажані об'єкти у просторі куба. Можеш додати до них намальовані власноруч або ж знайдені тобою об'єкти не з постера: стікери, монети, пластилінові фігури, солодощі — усе, що влізе у куб.
- 6 Поміркуй: що трапилося з речами, коли вони потрапили в куб? яких значень вони набули?
- 7 Сфотографуй свою виставку, вигадай для неї назву та зроби пост в Instagram із тегом #diy_white_cube і теги сторінку @gurtobus. Не забудь поділитися з нами кураторським текстом!

ВОНО

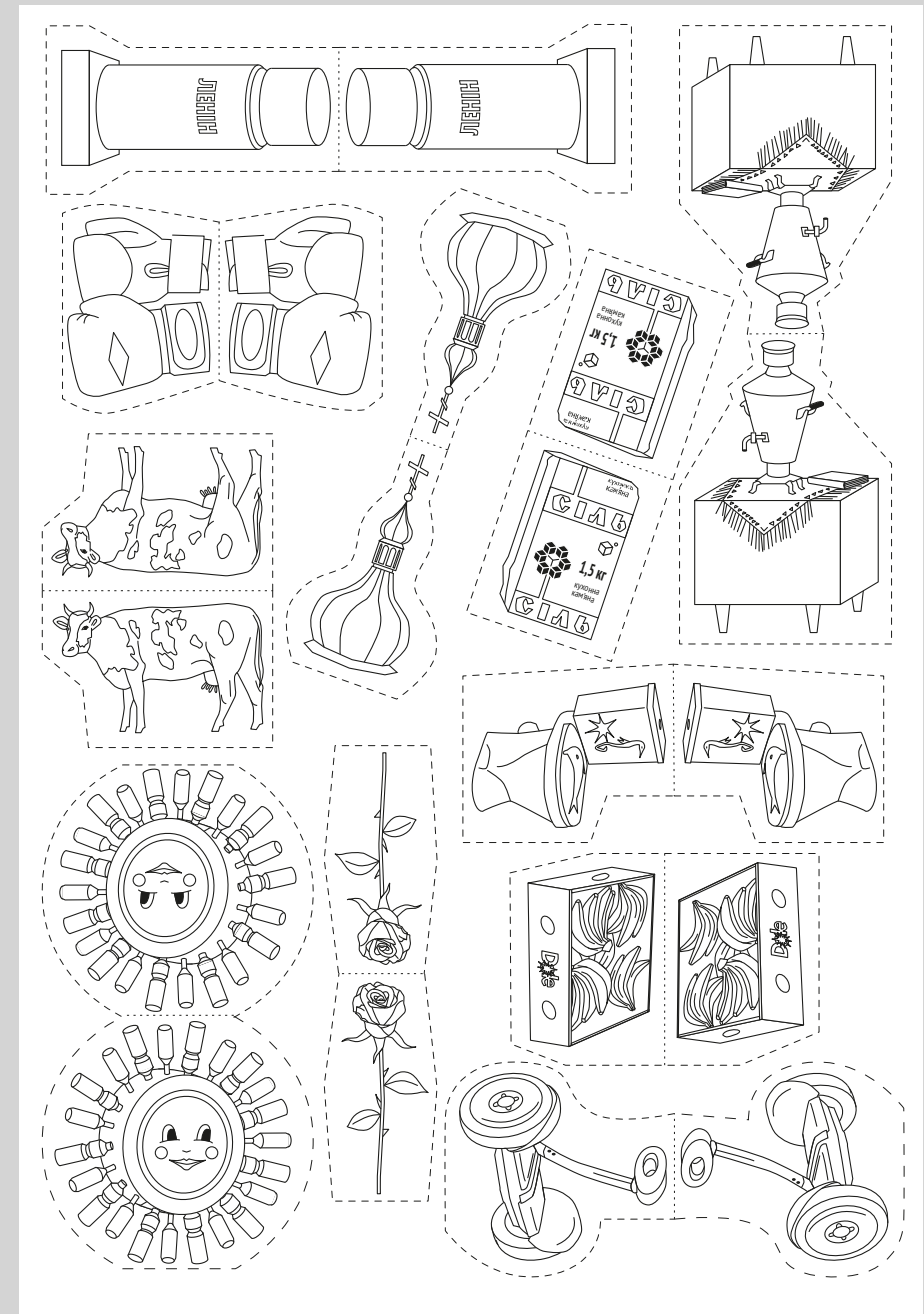
ІЗОЯШЯ

Гуртобус

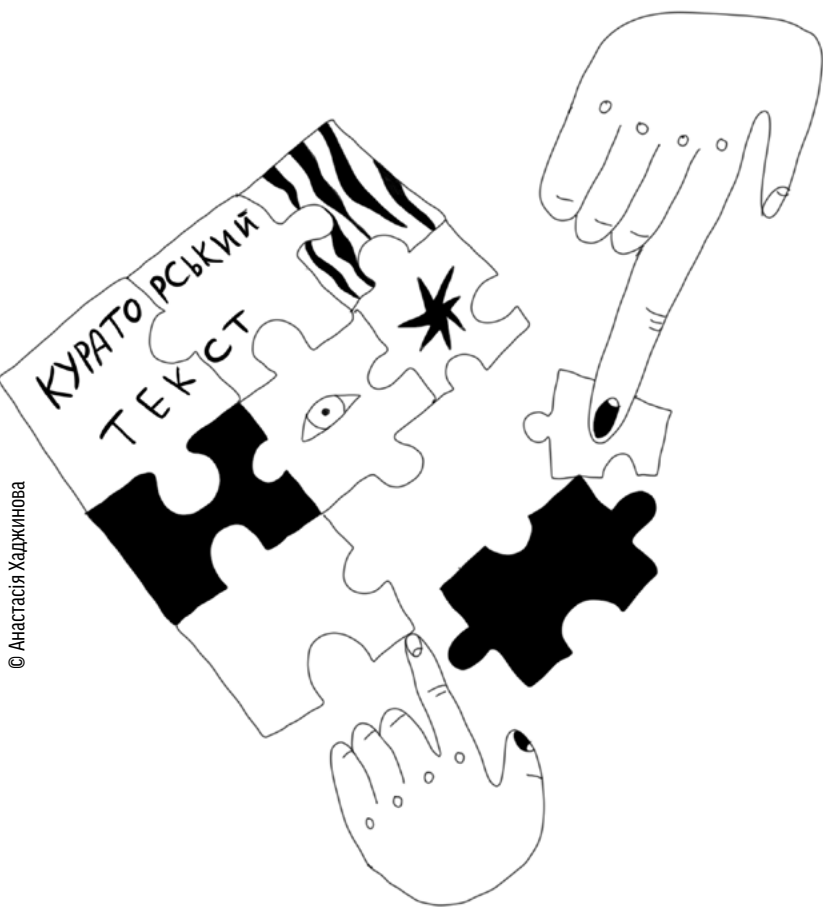
лінійний

лінійний

Онлайн-мандрівка за Гуртобусом:

Складаємо кураторський текст

У білому кубі будь-яка ІДЕЯ потребує опису, розповіді про ваш витвір мистецтва. Таку розповідь називають КУРАТОРСЬКИМ ТЕКСТОМ. Якщо придивитися пильніше, навіть білий куб, зображений на *Гуртобусі*, має пояснення, що ж це за чудернацький об'єкт посеред вулиці.

КУРАТОРСЬКИЙ ТЕКСТ можна складати як самостійно, так і разом. Підбір слів — процес довготривалий і часом складний, тому ми пропонуємо вам пограти в ігри, які допоможуть підібрати потрібні слова.

Гра для одного куратора:

Спробуємо написати **текст-телеграму**. Виберіть слово, на кожную букву якого потрібно буде придумати частину тексту-телеграми: перша буква стане початком першого слова, друга — другого і так далі.

Приклад: Беремо слово «слово» і формуємо повідомлення на обрану тему, скажімо, довкілля:

Становище
Людства
Охоплює
Велике
Око

Ви можете взяти це за основу для вашого тексту або ж написати весь текст у такий спосіб. У кінці текст-телеграму треба зачитати вголос, можете повправлятися у манері читання.

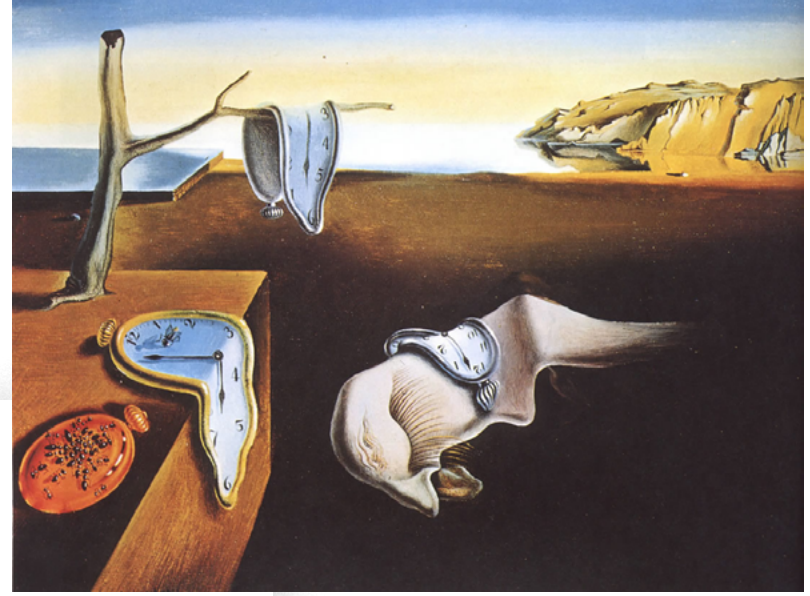
Підволочиськ, Тернопільська область

© Анастасія Хаджинова

Гра для кураторського колективу:

Сальвадор Далі, *Постійність пам'яті*, 1931 — один із найвагоміших творів напрямку напрямку сюрреалізм.

Творіть, як вам заманеться!

Ви можете рухатися і в зворотному напрямку: спочатку розмалювати пропоновані фігури й помістити їх у склеєний білий куб, а вже потім придумувати до них назву та історію. Послідовність тут може бути різною, залежно від того, творите ви інтуїтивно чи йдете за ідеєю.

Правила гри:

- Візьміть білий аркуш паперу.
- Пригадайте ІДЕЮ, яку ви обрали для вашої виставки.
- Напишіть слово або словосполучення, яке виникне у вас в голові щодо ІДЕЇ, не показуючи його іншим учасникам вашої кураторської групи.
- Зігніть папірець так, щоб ніхто не бачив, що ви написали, і передайте його наступному учаснику групи. Цей процес можна робити по колу, неодноразово, поки не закінчиться аркуш.
- Після цього розгорніть аркуш та зачитайте всі слова та словосполучення, написані групою.
- Подумайте, чи є щось спільне між усіма цими словами, чи щось випадає. Спробуйте скласти з написаних слів і словосполучень кілька речень.
- Ваш кураторський текст готовий!

Якщо ви думаєте, що результат цих ігрових текстів не відображає вашу ідею повноцінно, спробуйте власні формати! Це може бути невеличке оповідання з дійовими особами, вірш, справжній есей або щось, що да ці формати — експериментуйте!

Можливо, ви колись чули про **сюрреалізм**? Митці цього напрямку відомі тим, що працювали зі своїм несвідомим — зображали сни, галюцинації, страхи, передавали їх образами. Інколи, щоб створити якийсь твір, вони вдавалися до методу автоматичного письма (коли ти пишеш усе, що спадає на думку, і в цьому письмі немає визначеного порядку, а тільки потік думок).

А ще, крім цього, вони також любили грати в ігри. Ця гра називається *Вишуканий труп*, і саме з її допомогою ми спробуємо написати наш текст разом.

Білий куб як на Гуртобусі

Пропонуємо вам вийти у більший масштаб і зробити виставку в такому ж білому кубі, як той, що був на *Гуртобусі*!

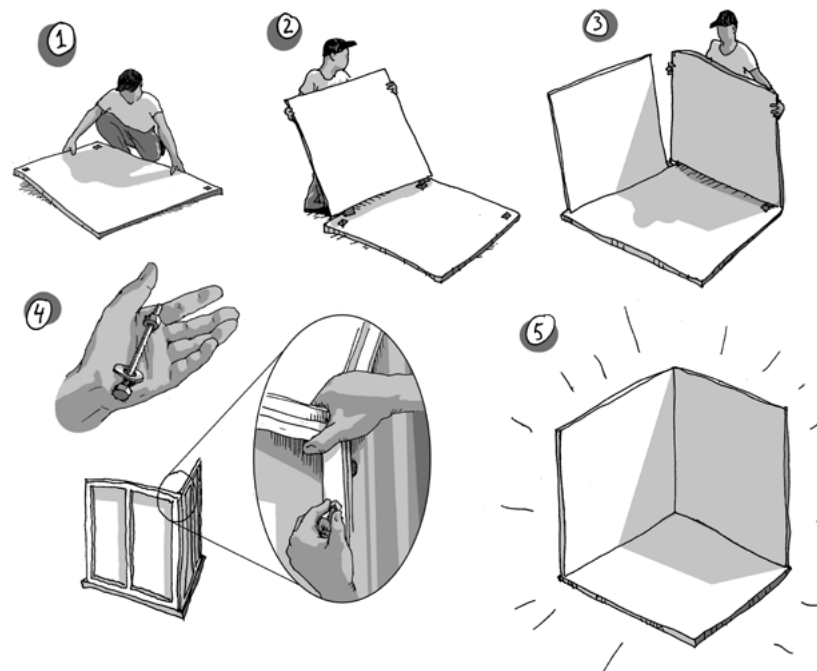
Попросіть батьків чи вчителя подивитись на схему вище, та змайструйте разом галерейний простір, як на світлинах на перших сторінках цього зіну. До речі, інструкцію-ілюстрацію нижче намалював колишній куратор *Гуртобуса* Клеменс Пул, який і вигадав воркшоп *Білий куб*.

1 Де шукати, що би такого помістити у білий куб? Подивіться навколо! У дворі школи, в сервантах і шафах удома, на горищі, у вашій же кімнаті. Мета «білого куба» — подивитися свіжим поглядом на те, що вас оточує в повсякденні, але залишається недооціненим. А ще — надати звичайним речам нових смислів.

Завітайте у найближчий будинок культури і знайдіть там щось, повз що проходять кожен день і не помічають. У білому кубі на *Гуртобусі* використовували каштани, шини, мотузки, чоботи куратора проекту, старезний телевізор, самовар, драбину... **На що впаде ваш погляд?** Нехай воно буде красивим чи потворним, старим чи новим, серйозним чи смішним. Головне, аби воно «заграло» всередині куба.

2 Якщо вам пощастить, на своєму подвір'ї ви знайдете цілий витвір **ЖКГ-мистецтва**! Що це таке? Знайомі вам лебеді з шин, квітки чи цілі сюжети з пластикових пляшок, саморобні казкові фігури з підручних матеріалів... Так люди намагаються прикрасити простір біля своїх осель, проте таку творчість часто вважають надто наївною. У білому кубі ви зможете дати друге життя таким витворам і зробити з них цілий сюжет!

3 У кубі може бути безмежна кількість речей або всього одна — **переміщуйте** їх по кубу, перевертайте догори дригом. Можливо, ви схочете повісити обраний предмет на одну зі стін або обмотати його навколо куба.

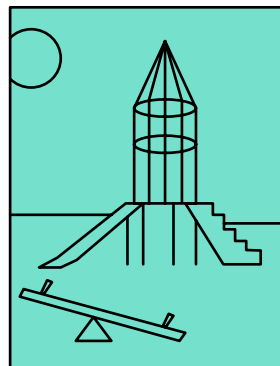

4 А тепер подивіться на те, що вийшло. Що трапилося з предметом? Чи «заграв» він іншим настроєм або сенсом? Якщо так, то вітаємо! Ви щойно створили витвір мистецтва у техніці **реді-мейд** (з англ. «вже готовий») — коли предмет, що не був витвором мистецтва, за бажанням митця і завдяки деяким перетворенням стає ним. Прочитайте більше про реді-мейди в іншому випуску Лабораторії сучасного мистецтва.

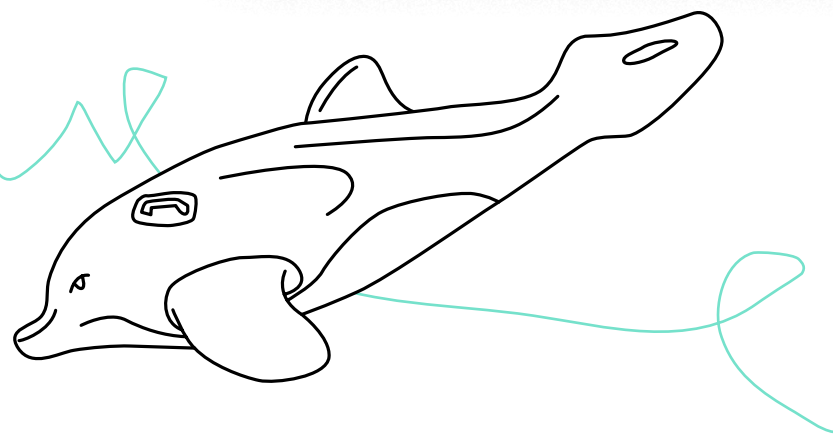
5 Дайте назву своїй виставці, напишіть кураторський текст і проведіть вашим друзям екскурсію по ній!

6 Якщо ж ви не хочете працювати із реді-мейдом, у білому кубі можна влаштувати **перформанс**, **саунд-інсталяцію** чи виставку **медіа-арту**. Цікаво, що означають ці загадкові слова? Дізнайтесь про них більше в інших брошурах *Лабораторії сучасного мистецтва* за посиланнями до кожного з них.

Поза білим кубом

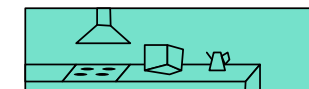
А тепер найцікавіше. Перемістіть ваш витвір із білого куба в інше місце – на шкільну парту, дитячий майданчик, на книжкову полицю, у кухню, на подвір'я. Чи змінилося ваше ставлення до виставки після переміщення в інший, не галерейний, простір?

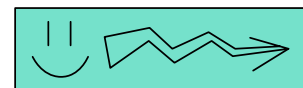
Можливо, поза білим кубом ваш витвір мистецтва взаємодіє з іншими предметами, створюючи нові історії, які б ви хотіли розповісти? Перегляньте НАЗВУ й ТЕКСТ до виставки. Ймовірно, вам захочеться його змінити або зовсім скасувати і те, й інше. Хай люди, які бачать вашу роботу в цьому новому, більш доступному просторі, самі роздумують, що б вона такого значила, чи навіть взаємодіють із нею.

Попитайте у ваших друзів і родичів, що вони бачать у ваших інсталяціях, і подивіться самі, наскільки різні чи однакові будуть їхні здогадки.

Попри всю магію білого куба, мистецтво може існувати будь-де. Де воно розміщене – це тільки ваш вибір.

ІЗОЛЯЦІЯ – це неприбуткова недержавна платформа культурних ініціатив, заснована 2010 року в Донецьку на території колишнього заводу ізоляційних матеріалів, якому фонд завдячує своїм ім'ям. Протягом останнього десятиліття фонд став символом стійкості українського культурного сектору після того, як його територію захопили озброєні представники самопроголошеної Донецької народної республіки під час окупації Донецька, здійсненої за підтримки Росії.

Незважаючи на ці події, ІЗОЛЯЦІЯ продовжує відстоювати демократичні цінності, засновані на переконанні, що культурні інституції є стовпами вільного демократичного суспільства. Всі випробування лише посилили впевненість фонду в необхідності створення та збереження платформ для творчості та критичного мислення.

У співпраці з ВОНО.

